PRZEDPŁATA miesięcznie: w Radomiu 85 kop. z odn. do domu 90 k. z przes. poczt. rb. 1. Egzem. pojed. 10 gr.

OGŁOSZENIA za wiersz petitowy lub jego miejsce: I-a strona kop. 50. Nekrologi kop. 20. Reklamy kop 30. IV-a strona kp. 10.

Rok XXXII. Środa 3 Października 1917 roku. № 221

GAZETA RADOMSKA

WYCHODZI CODZIENNIE.

REDAKCJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 12 do 2 po południu.
ADMINISTRACJA otwarta codziennie prócz świąt i niedziel od godziny 9 do 3 po południu.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr. 51.

Komunikat austrjacki.

Wiedeń. Urzędowo donoszą pod datą 2-go października r. b. **Na froncie wschodnim i Albańskim** Nic nowego.

Na froncie włoskim: Na froncie Soczy osłabły ataki piechoty włoskiej. Przy Podlaka na płaskowyżu Bainsizza został w zarodku zdławiony atak nieprzyjacielski. Walka działowa trwa dalej z niezmniejszoną siłą w obwodzie Monte San Gabriele i na północny wschód stamtąd.

W grupie wojsk marszałka polnego bar. v. Conrada żadnych szczególnych wydarzeń.

Komunikat niemiecki do zamknięcia dziennika nie nadszedł.

Przed zatwierdzeniem Rady Regencyjnej

Warszawa. Uchodzi już za pewnik, że Rada Regencyjna zatwierdzona została przez rządy państw centralnych i to w składzie, jaki zaproponowany został przez Komisję Przejściową Tymczasowej Rady Stanu (t. zn. arcyb. Kakowski, ks. Lubomirski i hr. Ostrowski z Małyszyna.—Przyp. red.).

Objęcie rządów przez regentów ma nastąpić w czwartek, dnia 4-go października.

Szanse kandydatury Adama hr. Tarnowskiego (który bawi w Warszawie), na prezesa ministrów, są — według ostatnich wiadomości z Wiednia i Berlina—bardzo poważne.

Ordynacja wyborcza w Niemczech.

Berlin. „Norddeutschezeitung" donosi, że projekt zmiany ustawy wyborczej do parlamentu jest na ukończeniu i zostanie z końcem października lub początkiem listopada przedłożonym.

Masowe demonstracje pokojowe w Niemczech.

Wiedeń. Z Berlina donoszą, że w Hamburgu odbyły się zgromadzenia, na których zjawiło się przeszło 10.000 ludzi, pod hasłem: za pokojem przez porozumienie, wolnością i chlebem. Przemawiał poseł Molkenburg. Inne demonstracje masowe za pokojem przez porozumienie odbyły się w rozmaitych wielkich miastach niemieckich, między innemi w Bremie, Heidelbergu i Karlsruhe.

„Frankfurter Ztg." donosi: W niedzielę po południu odbyło się we Frankfurcie zgromadzenie, na którem kilkutysięczny tłum oświadczył się za polityką większości parlamentu, mianowicie za jego uchwałą z 19 czerwca, że pragnie pokoju przez porozumienie i parlamentarnej formy rządu.

Rosja gotowa do rokowań pokojowych.

Berlin. (B. K.) „Lokalanzeiger" donosi w depeszy ze Sztokholmu: „Dień" zamieszcza rozmowę współpracownika z rosyjskim dyplomatą, który oświadczył, że rosyjskie ministerstwo obecnie inaczej zapatruje się na kwestję pokoju Koła urzędowe rosyjskie nie uważają obecnie już za rzecz całkiem niemożliwą wdanie się w rokowania. Oświadczają one nawet, że obecna chwila psychologiczna jest pod każdym względem pomyślną dla rozpoczęcia rokowań pokojowych.

Amerykanie i Japończycy wystąpią ostatni.

Genewa. Według doniesień z Paryża, w miesiącu październiku odbędzie się tam nowa wielka konferencja koalicji; wezmą w niej udział również Japonja i Ameryka.

Według „Petit Parisien" głównym przedmiotem obrad konferencji będzie kwestja zastąpienia armji rosyjskiej na froncie wschodnim przez siły zbrojne japońskie i amerykańskie; koalicja zdaje się przychodzić do wniosku, że bez odrodzenia potęgi frontu rosyjskiego niemożliwem jest pokonanie państw centralnych.

Na konferencji ma być również rozważaną kwestja, czy użycie wojsk amerykańskich na froncie rosyjskim nie byłoby odpowiedniejsze, aniżeli na froncie francuskim.

Położenie Rosji rozpaczliwe.

Berlin. Według doniesień „Vossische Zeitung" przestała Francja wysyłać do Rosji amunicję, gdyż wszystkie wysyłki z powodu wadliwej gospodarki transportowej leżą w Archangielsku nie wyładowane. Z 9 miljonów żołnierzy jest właściwie tylko jeden miljon uzbrojonych. Położenie gospodarcze Rosji budzi obawę i troskę.

Powstanie w Taszkencie

Petersburg. (Ag. Telegr.) Z Taszkentu donoszą, że tam powstała grupa politycznych agitatorów, która zagarnęła władzę nad miastem, Rewolucjoniści ci uchwalili nie uznawać więcej Tymcz. Rządu rosyjskiego. Rewolucjoniści zyskali poparcie wojska i obsadzili twierdzę Taszkent Rząd Tymczasowy polecił komendantowi wojsk w Kazaniu siłą i przemocą stłumić powstanie.

Obchód Kościuszkowski.

Dnia 1 października odbyło się w sali Rady Miejskiej posiedzenie, w którem wzięli udział przedstawiciele wszystkich instytucji, frakcji politycznych, społecznych i prasy, celem naradzenia się nad obchodem Kościuszkowskim w naszem mieście. Po szczegółowem omówieniu każdego z punktów przedstawionego przez Miasto programu — obecni uchwalili następujący porządek obchodu.

1) *Uroczystość ma się odbyć dnia 15 października br.*

2) rozpocznie się uroczystość nabożeństwem kościelnem.

3) Następnie odbędzie się ceremoniał założenia kamienia węgielnego pod pomnik Kościuszki. Uchwalono, żeby Komitet wykonawczy obchodu rozpatrzył w porozumieniu z Magistratem sprawę wyboru miejsca pod przyszły pomnik.

4) Odczyty popularne.

5) Dyrektor teatru p. Czarnecki zaofiarował po cenach kosztów 4 przedstawienia, po dwa w dniu każdym. Artyści odegrają; „Kościuszkę pod Racławicami" popołudniu, — wieczorem: „Wesele". Obecni przyjmując propozycję p. dyrektora Czarneckiego, wyrazili mu równocześnie podziękowanie i uznanie.

6) Uchwalono w miejsce zdartej, kłamliwej aleksandrowskiej tablicy na pomniku uwłaszczenia, wmurować tablicę nową, odpowiadającą prawdzie, a więc poświęconą czci i pamięci Kościuszki jako tego, który pierwszy w Polsce chłopa uwłaszczył.

7) Uchwalono przekazać Komitetowi Wykonawczemu sprawę kwesty, oraz nalepek,

8) Uchwalono fundusz zapomogowy Im. Kościuszki dla jednego biednego ucznia,

9) Uchwalono podział kwesty na 4 działy, wedle celów, przyczem podkreślono przekazanie odpowiedniej kwoty dla Litwy.

10) Uchwalono wyłonić Komitet obchodowy z 15 osób złożony.

Mianowicie, czteru przedstawicieli Magistratu, a w liczbie tej Prezydent Miasta, — oraz 11 osób z wyboru. Prezydent Miasta, jako przewodniczący posiedzenia zarządził przerwę, w czasie której zgromadzeni przedstawiciele wszystkich warstw społecznych miasta, oraz kierunków politycznych omawiają listę mających się wybrać jedenastu. Głosowanie odbyło się za pomocą kartek. Z wyboru tego zostali wybrani:

1) Pp. Dębski, inspektor szkolny,

2) D-r Foryś, profesor gimnazjalny i redaktor „Gazety radomskiej“,

3) Ks. prałat Górski, Dziekan,

4) Jarzyński, Dyrektor szkoły handlowej,

5) D-r Kelles-Kraus, lekarz,

6) D-rowa Kondratowiczowa, Przewodnicząca „Równouprawnienia Kobiet“,

7) Osiński, Przewodniczący cechu ślusarzy,

8) Sipowicz, redaktor „Brzasku“,

9) Szczawiński Roman, adwokat przysięgły.

10) Tochtermann, pastor ewangelicki.

11) Wojdacki Józef, weteran 1863 r. kurator szpitala św. Kazimierza.

Zjazd Zjednoczenia Ludowego

odbyty dnia 30 września 1917 r.

Dnia 30 września odbył się w Radomiu przy współudziale delegatów Głównego Zarządu pp. mecenasa Dunina i sekretarza Zjednoczenia Piątkowskiego zjazd Zjednoczenia Ludowego. Na zjazd przybyło przeszło 150 delegatów z obu okupacji, szczególnie licznie reprezentowane były powiaty: Radomski, Konecki, Kielecki, Chełmski, Olkuski, Miechowski, Nowo-Radomski i Częstochowski. Zjazd zagaił mecenas Wigura, oraz zaproponował wybór przewodniczącego, p. Rychlickiego ze Skaryszewa. Do prezydjum powołano: pp. Miszewskiego z Chełma, Birkowskiego z Jeżowej Woli, Dziobba z Bogusławic, Kałwę z Przybysławic, Lejmana z Miechowa, Pypnę z Charsznicy. Po ukonstytuowaniu się prezydjum, mecenas Dunin wygłosił obszerny referat o obecnej sytuacji politycznej. Po wygłoszonym referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos: Karol Gabryś, Ostrowski Józef, Krawczyk Tomasz, Dłuszcz Walenty, Jamroz Konstanty, Stecki, Dzik, członek Rady Zjednoczenia Cieśla Adam oraz członek Rady Zjednoczenia Sikora Wawrzyniec z Częstochowy. Przemawiający, przeważnie włościanie zastanawiali się nad obecną sytuacją polityczną oraz omawiali konieczną potrzebę budowania zrębów państwowości polskiej. W przemówieniach włościańskich wyczuwało się gorącą tęsknotę do własnego Rządu i Wojska oraz serdeczną troskę czy mający powstać Rząd Polski odpowie ciężkim wymogom obecnej chwili. Po przeprowadzonej dyskusji mecenas Wigura referował znaczenie patentu cesarskiego z dnia 12 września 1917 r. pod względem prawnym. Następnie Zjazd uchwalił następujące rezolucje:

Zebrani w dniu 30 września 1917 r. na Zjeździe w Radomiu włościanie, przedstawiciele Zjednoczenia Ludowego uchwalają:

I. Uważając, że wobec zbliżającego się końca wojny niema ani chwili do stracenia i że wszelka dalsza zwłoka w budowaniu Państwa Polskiego przyniosłaby nam niepowetowane szkody, wyrażamy żądanie, że Państwo Polskie musi być zbudowane w najważniejszych swych podstawach jeszcze w czasie wojny, by w chwili zawarcia pokoju istniało już jako fakt dokonany.

II. W przeświadczeniu. że nadszedł już najwyższy czas, by mocarstwa centralne przeszły od obietnic do czynu, domagamy się jaknajszybszego stworzenia Rządu Polskiego z pełnią władzy i przekazania mu wszystkich dziedzin Zarządu Kraju.

III. Głównemi podstawami każdego państwa są: skarb i wojsko, bez których żaden rząd istnieć nie może. Musimy przystąpić przeto niezwłocznie do stworzenia Skarbu i Wojska, by nie być skazanymi na łaskę i niełaskę obcych. Zjazd Zjednoczenia Ludowego uznaje, iż Armja Polska jedynie może i musi być utworzoną na podstawie powszechnej, obowiązkowej służby wojskowej.

IV. Pragnąc, by Rząd Polski był zdolny do działania i stanowczy uważamy że powinien się składać tylko z ludzi, pragnących szczerze przystąpić jeszcze w czasie wojny do budowy Państwa Polskiego. Wobec tego zarówno członkowie R. R. jak i Ministrowie muszą być w tem przekonaniu zupełnie jednomyślni.

V. Ślubując posłuch i karność każdej Władzy Polskiej, która się u nas wytworzy, oświadczamy jednocześnie, iż zwalczać będziemy energicznie wszelkie próby stawiania jej przeszkód i szerzenia anarchji w kraju, skądkolwiekby pochodziły.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Uniwersytet ludowy.

Dnia 10 września b. r. rozpoczęły się regularne wykłady w Uniwersytecie, którego organizacja przedstawia się po ostatecznem ustaleniu następująco:

Systematyczna, elementarna nauka odbywa się na czteru kursach. Każdy z kursów obejmuje całość oddzielną naukową, wszystkie zaś cztery razem są w ten sposób w swym planie przemyślane, że każdemu słuchaczowi, który je stopniowo przeszedł i objął, dają całokształt niezbędnej nauki i wykształcenia. Na dwóch pierwszych kursach, oraz na drugim żeńskim wykładają płatne siły nauczycielskie, mianowicie: pp. *Gombkowa*, *Karbowski i Raczyńska.*

Na II-gim (drugim) kursie męskim, obejmującym wyższe wykształcenie, już dobrze uprzednio przygotowanych słuchaczów,—wykładają bezinteresownie; *prof. dr. Foryś, prof. Paschalski, prof. Węglińska.*

Powyższe kursy odbywają się trzy razy tygodniowe, od godziny 7½ do 9½ wieczorem.

Nauki śpiewu udziela w Uniwersytecie płatna siła nauczycielska, mianowicie p. *Łopacki.*

Języka międzynarodowego: „Esperanto“ udziela w sobotę i niedzielę, p. *Wroncki.*

Nadto, 3 razy na tydzień odbywają się stale *wykłady ogólno-kształcące, w formie odrębnych odczytów*. Wykłady te odbywają się we wtorki i czwartki od 8—9 wieczór, zaś *w niedzielę* od godz. 5 do 6 po południu. *Prelegentami są pp.: prof. dr. Foryś,—ks. kanonik Rokoszny,—Szczawiński, adwokat przysięgły, prof. Węglińska* i każdorazowy prelegent, uproszony przez Kierownika wykładów.

Zaznaczyć należy, że Uniwersytet ludowy, ustawiony na silnych fundamentach rozwija się doskonale.

Słuchacze wnoszą zapał do nauki, i dają dowody wielkiej pracy. Wykładający z podziwem patrzą na swoich karnych, solidarnych słuchaczów, którzy często po ciężkiej swej pracy zawodowej, mimo ciężkich warunków stworzonych przez wojnę, do uniwersytetu przychodzą, jakby na uroczystość wielką i proszą usilnie o naukę.

Kierownictwo Uniwersytetu zaznacza, że na wykłady ogólne, niedzielne, które się odbywają stale od godziny 5 do 6 po południu, wstęp dozwolony jest także i niesłuchaczom. Niedzielne odczyty są dostępne dla wszystkich

Obecnie wykłada w niedzielę prof. dr. Foryś: „Hygienę społeczną“. Sala wykładów przy ul. Skaryszewskiej jest wprawdzie olbrzymia, ale z powodu coraz większego natłoku na wykłady niedzielne zwraca się uwagę pragnących z nich korzystać, że bilety na wykłady niedzielne można nabywać wcześniej, wśród tygodnia, u pedela Uniwersytetu ludowego, który mieszka w Zakładzie, a wskaże go portjer mieszkający na parterze, na prawo.

Z kraju wszelkich możliwości.

Po powrocie ze Sztokholmu dyr. Dep. spraw politycznych Wojciecha hr. Rostworowskiego, prasa warszawska pomieszcza szereg wywiadów z nim o stosunkach w Rosji. Niektóre ciekawsze momenty przytaczamy:

Stan gospodarczy jest beznadziejny i tego nie można usunąć zdnia na dzień. O odrestaurowaniu życia gospodarczego Rosji podczas wojny niema poprostu mowy. Produkcja przemysłowa została bowiem zahamowana zupełnie, przyczynia się do tego z jednej strony brak węgla, z drugiej niesłychane pretensje i wymagania robotników. Skutek tych stosunków jest taki, że przedmiotów pierwszej potrzeby nigdzie nie można dostać. Jako konsekwencja tego stanu rzeczy zjawia się nieprodukcyjność chłopa, który nie mogąc nic kupić, nie ma podniety do sprzedawania, nie zjawia się więc wcale na targu ze zbożem, co znów odbija się na aprowizacji, która przy przysłowiowych już dziś rosyjskich środkach komunikacyjnych jest wprost skandaliczna. Głód w centrach przemysłowych jest przerażający, a cierpliwość ludności miejskiej jest zdumiewająca. Ubiegłej zimy ludzie marzli na śmierć przed składami płócien i materjałów, stali jednak po 30—40 godzin z rzędu.

Trudno sobie zdać sprawę, czy braki żywnościowe spowodowane zostały zmniejszeniem się o 35% zasiewów w roku bieżącym, czy też tylko przez stosunki komunikacyjne. Bo trudna jest ocena w państwie, w którym w jednych powiatach masła jest tyle, że nim smarują osie, a w innych to samo masło kosztuje 5 rb. funt.

Z tego położenia ekonomicznego i przemysłowego wynika kryzysowa wprost sytuacja finansowa. Podatków nikt nie

płaci, a pożyczka wolnościowa nie udała się, finansowa pomoc koalicji uzależniana jest od uporządkowania armji, od ofensywy i wogóle zdolności bojowej Rosji, a tymczasem potrzeby wzrastają z dnia na dzień, przy jednoczesnym braku środków. Skarb więc pozostawiony został na łasce maszynek drukujących banknoty, ale i te maszynki ledwie mogą nadążyć.

Jako środki ratunkowe proponowano pożyczkę przymusową. Kombinacja ta polegała na tym, że rząd miał ogłosić termin, w którym unieważni wszystkie obecne banknoty. W tym terminie miano wymienić banknoty na nowe ale tylko w połowie składanych sum, na drugą połowę, miały być wydawane papiery przymusowej pożyczki. Projekt ten upadł, okazał się bowiem technicznie niewykonalny, gdyż ekspedycja państwowa nie byłaby zdolna tyle papierów wygotować. Dzienne maximum druku rubli wynosi 35 miljonów, wypuszczonych zaś jest 16 miljardów.

* * *

Nierównie ciekawe są wzliczenia porównawcze o stanie rubla. Według sprawozdania „Birżewych Wiedomostiej“ (z 31-go sierpnia) kursy dewiz kształtowały się 30 ub. m. w Petersburgu następująco: funty szterlingi —225 (cena nominalna 94 i pół); franki franc.—83 (cena nomin. 37 i pół); franki szwajc.—105 (cena n. 37 i pół); guldeny holenderskie—200 (c. n. 78 i pół i jedna ósma); korony szwedzkie—160 (5,2); japońskie yeny—244 (96 i siedm ósmych); jeśli wziąć pod uwagę kurs dewiz z 6 sierpnia to wprost przygnębia ta zawrotna szybkość deprecjacji waluty rosyjskiej. Nic też dziwnego, że z powodu rosyjskiego kryzysu finansowego City londyńska przechodzi pewną, rzecby można, drżączkę rublową. Upadek zaś Rygi wywołał prawdziwą febrę· „Nominalna“ cena 250 rubli za 100 funtów (paritet 94,50) podskoczyła do 270, bal nie na tym koniec. Wskazówka termometru finansowego wskazywała w ostatnim tygodniu 430 rb. za 10 funtów.

To już prawdziwy rekord. Nawet zahartowani w sporcie finansowym poważni mężowie potężnej City poczuli pewne zaniepokojenie. Auglja przecież wspierała finansowo Rosję· Więc tak gwałtowny spadek rubla, acz sprzyja różnym zamierzeniom spekulacyjnym, jednak nie działa zbyt kojąco.

Angielski minister skarbu Bonar Law na śniadaniu u potentata amerykańskiego Mac Cormicka powiada tedy tonem rzewnej sentencji: „Bez pomocy Stanów Zjednoczonych finansowa sytuacja koalicji jest dziś bardzo niepokojąca“.

Chcemy wierzyć. Ale czy to nie lepiej skończyć wojnę?

Odczyty profesorów Uniwersytetu Krakowskiego.

Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego: Bujak, Chrzanowski, Kutrzeba i Konopczyński wygłoszą szereg odczytów stanowiących pewną całość, a mający h za zadanie wyświetlić przyczyny upadku Polski.

6 października *wieczór* I. 1. Zagajenie. Poglądy dotychczasowe na przyczyny upadku Polski.

2. Siły gospodarcze Rzplitej,

3. Siły państwowe.

7 października *wieczór* II. 1. Ekspansja i tolerancja.

2. Polityka zagraniczna dawnej Rzplitej.

8 października *wieczór* III. 1. Rozbiory.

2. Wnioski ogólne.

Organizacją odczytów zajmuje się *Koło Nauczycielskie* ziemi Radomskiej

Obchód Kościuszkowski na polach Racławic

„Dziennik Lubelski“ donosi:

Z inicjatywy Polskiego Stronnictwa Ludowego w Królestwie, w ścisłym porozumieniu z Polskim Stronnictwem Ludowem w Galicji, na polach Racławic, w setną rocznicę śmierci Naczelnika, odbędzie się wielki obchód ludowy, na który jest zapewnione ściągnięcie licznych rzesz chłopskich z jednej i z drugiej strony kordonu.

Jest wiele danych na to, że obchód ten zamieni się na olbrzymią manifestację narodowej świadomości mas włościańskich. Na czas ten ściągną liczne gromady, by zaświadczać o tem, że żyje w nich duch polski, oświęcony krwią pradziadów, dzisiaj spotężniały okrzepły. W tym celu został utworzony komitet organizacyjny w Racławicach, który akcję przygotowawczą prowadzi już od dłuższego czasu.

Komitet Kościuszkowski.

Wybrany Komitet wykonawczy obchodu Kościuszkowskiego zawiadamia, że dnia 5 bm. tj. w piątek odbędzie się posiedzenie w dużej sali posiedzeń Magistratu. Członków uprasza się o przybycie.

Z MIASTA.

Kalendarzyk. *Dziś:* Środa 3 października Kandyda i Ewalda.

Wsch. sł. g. 6 m. 05 r. Zach. g. 5 m. 32.

— **Posiedzenie Rady miejskiej.** Prezydent miasta ma zaszczyt zawiadomić, że porządek obrad na posiedzenie Rady miejskiej *dn. 4 Października 1917 r.* został zmieniony i obejmuje następujące punkty:

1) Wybór 1-go Wiceprezydenta miasta

2) Wybór jednego Rajcy.

3) Wnioski Komisji Finansowo-budżetowej w sprawie budżetu miejskiego na 1917 rok.

— **Z teatru.** Teatr czynny będzie dopiero w sobotę dnia 6 b. m., a to dla lepszego wyprobowania ostatniej nowości, która zapewnie zostanie clou sezonu, operetki J. Gilberta p. t. „Królowa Kinematografu“, która w sobotę ujrzy po raz pierwszy światło kinkietów.

Przepiękna muzyka oraz znakomite libretto tej operetki dają rękojmię iż teatr będzie wysprzedany.

Bilety już nabywać można tam gdzie zwykle.

W niedzielę dwa przedstawienia, po południu, po cenach zniżonych „Baron Kimmel“ operetka w 3-ch aktach Walter-Kolo, wieczorem po raz drugi znakomita operetka z rosyjskiego Walentinowa „Monna Vanna“, bilety na tą operetkę sprzedawane będą tylko dorosłym.

— **Z Uniwersytetu ludowego.** W dniu dzisiejszym o godz. 7 wieczorem wygłoszoną zostanie pogadanka przez p. Zygmunta Nowickiego p. t. „Oświata“, w sali oddział Uniwersytetu ludowego na Zamłyniu. Wejście na odczyt bezpłatne.

— **Restauracja Hotelu rzymskiego.** Właściciele restauracji zyskali po długich staraniach orkiestrę salonową sprowadzoną z Warszawy, która tym razem zadowolni każdego miłującego muzykę gościa. Dotychczasowa orkiestra była dobrą i zdawało się, że nie da się zastąpić. Tymczasem, obecny tercet złożony z trzech polaków: pp. Ignacego Karbowiaka (skrzypce) Aleksandra Kubickiego, (wiolonczela) i Władysława Lewandowskiego (fortepian) tworzy zespół pod każdym względem pierwszorzędny i artystyczny. Panów tych cechuje muzykalność a talentu każdy z nich używa tak, że tworzą na zewnątrz w grze swojej najbardziej dobraną jedność. Skrzypek, p. Karbowiak jest wybitnym artystą, i już jego gra może słuchacza przykuć, tyle ma czaru, zrozumienia, szkoły i inteligencji muzycznej. Bywalcy w Restauracji Hotelu rzymskiego zawdzię-

czać będą właścicielom zapewne najmilsze wieczory, zapełnione koncertami pierwszorzędnego polskiego tercetu.

— **Strejk drukarski.** W drukarni Grodzicki i S-ka od wczoraj trwa strejk, wskutek czego nieukazał się wczorajszy numer „Głosu Radomskiego".

— **Znaczek na głodnych wstydzących się żebrać.** Towarzystwo Ś-go Wincentego à Paula otacza swą opieką osoby i rodziny, które wyciągając ręki po jałmużnę niechcą, ginąc w milczeniu z nędzy wśród nieraz tragicznych po prostu okoliczności. Czasy obecne nastręczają T wu wiele pracy zaś fundusz zupełnie wyczerpany i konieczną jest rzeczą zasilić kasę znaczniejszym wpływem, by dalej mogła funkcjonować owocnie. W tym celu w nadchodzącą niedzielę urządzony będzie znaczek, który winien niezawieść oczekiwań licznych biedaków. Kupujmy więc znaczek na wstydzących się żebrać gdyż w ich gronie są zapewne ludzie niewątpliwej wartości których doli ulżyć powinniśmy.

— **Kurs dla pomocników mierniczych** Zarząd Kursów dla pomocników mierniczych i rysowników przy Wydziale Budowlanym G. H. R. w Lublinie niniejszym podaje do wiadomości ogólnej, że projektowane na dzień 1-go października rb. rozpoczęcie wykładów zostaje wobec nieukończenia przedwstępnych prac organizacyjnych odłożonem do pierwszych dni listopada.

Z tego powodu i termin przyjmowania zapisów zostaje odsuniętym do dnia 15 go października. Zapisy przyjmuje w dalszym ciągu Kancelarja Kursów (Ewangielicka 6 m. 7) i Wydział Budowlany G. K. R.

O dniu rozpoczęcia wykładów podane będą ogłoszenia do pism.

— **Poszukiwanie robotników.** Przy budowaniu szosy na przestrzeni Ciepielów, Lipsko, Tarłów znajdą zajęcie zdoli akordenci, którzyby za ryczałowym wynagrodzeniem podjęli się wykonania pojedynczych robót, jako to: wykonania pokładu drogowego, szrutowania, kładzenia toru kolejowego i t. p. Zgłaszać się do inżyniera kierownika robót w Lipsku. Sądzić można, że po dość częstych ogłoszeniach o poszukiwaniu robotników, ludzie istotnie pragnący pracować pracę mają pod dostatkiem i dobrze płatnej, wobec czego do wsparć prawo mają tylko starcy i kaleki—oraz kobiety obciążone drobną dziatwą.

— **Kasztany.** Miasto nasze posiada wiele drzew kasztanowych, urodzaj tegoroczny kasztanów był bardzo obfity, zaś wartość ich wobec zakupywania przez komendę dość znaczna. Ta właśnie cenność produktu używanego dotąd tylko do zabawy sprawia, że mnóstwo wyrostków, głównie żydków, otrząsa kasztany gdzie się da, aby je zpieniężyć. Dzieją się przytem zabawne sceny walk międzу chłopcami, gdyż każdy chce się dostać na drzewo, z którego zarobić można kilka koron. Na rok przyszły, kasztany winny dać dochód jednej z miejskich instytucji dobroczynnych, a nie stawać się łupem różnych sprycíarzy i rzezimieszków. Według czynionych prób, kasztany dają się pożytkować na robienie krochmalu, który jest nawet o wiele piękniejszy jak pszenny, postępuje się jak z dawną fabrykacją krochmalu domowego z pszenicy.

— **Wykaz chorób zakaźnych** według **Wydziału Zdrowia Publicznego** od 25 do 30-IX: *Tyfus plamisty*: Stare-Miasto,— 1 przyp.; *Tyfus brzuszny*: Kośna 5, Lubelska 15, 18,—Kozieniecka 20, 25, Długa 11,— Nowy Świat 16, Folwarczna 1, Wałowa 23, 33, Żytnia 5, 12 przypad.; *Dyzenterja*: Wysoka 46, 81 — Młodzianowska 20, — Skaryszewska 41, 45,—Górna 3, Jasna 26, — Gołębiowska 5, 9,—Lubelska 107, — 12 przyp.; *Dyfterja*: Skaryszewska 40, Trawna 9 — 2 przyp; *Szkarlatyna*: Szwarlikowska 6, Placowa 8—2 przyp; *Róża*: Wysoka 37—1 przyp.

= **Epidemje w Radomiu.** Wydział zdrowia publicznego podaje następujące dane zasłabnięć na choroby epidemiczne za czas od 23-IX do 29-IX.

	Tyfus plamisty	Tyfus brzuszny	Dyzynterja	Róża	Dyfterja	Szkarlatyna
Zachorowało od 23-IX do 29-IX	3	12	15	1	2	3
Pozostało chorych z poprzedniego tygodnia	1	30	102	—	—	—
Umarło w ciągu tygodnia	1	3	7	—	—	1
Wyzdrowiało w ciągu tygodnia	1	6	10	—	—	—
Pozostaje chorych na 30-IX	2	33	100	1	2	2

Odpowiedź Redakcji

— *W. P. Skrzyński aptekarz w Garbatce.* Stosownie do życzenia wyrażonego w otrzymanem liście donoszę, że z zaszczytnego zaproszenia skorzystać tym razem nie mogę. Otrzymałem już wcześniej zaproszenie w Świętokrzyskie i tam pojadę z przemówieniem na uroczystość Kościuszkowską *Dr. Foryś*

Pamiętajcie
o szkole polskiej

TELEGRAMY.

Nowa partja polityczna w Galicji.

Kraków. W Galicji powstała nowa grupa polityczna pod nazwą *„Grupa Narodowej Pracy"*. Nowa grupa polityczna pragnie do swej organizacji wciągnąć wszystkie umiarkowane elementy polityczne kraju i objąć w prały cały kraj. Wszędzie mają być zacożone w Galicji stowarzyszenia narodowej pracy, które mają się przeciwstawić grupie politycznej *maksymalistów*, których robotę uważają dla Polski za szkodliwą. Nowa grupa stoi o ile idzie o politykę narodową, opiera się na podstawach programu N. K. N.

Z KRAJU.

W Warszawie w lokalu T. Rady Stanu pod przewodnictwem dyrektora departamentu oświaty i wyznań odbywają się obrady inspektorów szkół wezwanych z całego kraju. Przybyło ich 40. Postanowiono, że w dniu 1 października akt przyjęcia szkół odbędzie się bez uroczystości, które będą urządzone w jednym dniu w całym kraju dopiero po dokonaniu wyborów do Rad szkolnych. Organizacją aktów uroczystych winni zająć się nauczyciele w porozumieniu z instytucjami miejscowemi.

Inspektorom zalecono, aby nauczycieli wezwali do wzięcia udziału w obchodzie Kościuszkowskim, jako w wielkiem święcie narodowem.

Następnie referaty wygłosili: główny inspektor krajowy, p. Łopuszański, szef szkolnictwa początkowego, p. Gąsiorowski i dyrektor departamentu p. Mikułowski-Pomorski.

Redaktor i wydawca: Szczęsny Jastrzębowski. **Druk „J. K. Trzebiński"-Radom**

Za pozwoleniem cenzury wojennej.